

Tác động từ cuộc khủng hoảng tài chính, tín dụng ở Mỹ

tới thị trường chứng khoán toàn cầu và Việt Nam

CUỘC KHỦNG HOẢNG TÀI CHÍNH TẠI MỸ "BUNG" RA VỚI SỰ SỤP ĐỔ CỦA LEHMAN BROTHERS, NGÂN HÀNG LỚN THỨ 4 TẠI MỸ, TIẾP ĐẾN LÀ MERILL LYNCH HOẠT ĐỘNG THUA LỖ PHẢI BÁN RẺ CHO BANK OF AMERICA VÀ TẬP ĐOÀN AIG BỊ MẤT TÍNH THANH KHOẢN, PHẢI CẦU CỨU FED HỖ TRỢ 85 TỶ USD ĐỂ TRÁNH NGUY CƠ PHÁ SẢN, HAI TẬP ĐOÀN CHO VAY THẾ CHẤP LÀ FANNIE MAE VÀ FREDDIE MAC DƯỚI SỰ KIỂM SOÁT TRỰC TIẾP CỦA CHÍNH PHỦ... ĐÃ KHIẾN CHO TTCK THẾ GIỚI NÓI CHUNG VÀ TTCK VIỆT NAM NÓI RIÊNG BỊ ẢNH HƯỞNG TRẦM TRỌNG.

TTCK toàn cầu lao đao

Sự khủng hoảng của các tổ chức tài chính, tín dụng hàng đầu của Mỹ thực sự trở thành một "con bão" quét qua TTCK toàn cầu. Tại Mỹ- quốc gia trung tâm của "con bão" đó, TTCK phố Wall đã lâm vào tình trạng khủng hoảng khi chỉ số công nghiệp Dow Jones ngày 17/9 mất tới 4,06%, xuống còn 10.609,66 điểm, mức thấp nhất kể từ tháng 11/2005; chỉ số Nasdaq giảm 4,95% xuống còn 2.098,85 điểm, thấp nhất tính từ tháng 4/2005 và chỉ số S&P 500 giảm 4,71% xuống còn 1.156,39 điểm, thấp nhất kể từ tháng 8/2006. Theo thống kê của hãng thông tấn Reuters, chỉ số tổng hợp Dow Jones Wilshire 5000 Composite, thước đo giá trị của 5.000 công ty có trụ sở tại Mỹ đã giảm

4,6%, nâng mức lỗ trên sổ sách của các nhà đầu tư lên 700 tỷ USD.

"Đồng thanh tương ứng" với TTCK Mỹ, TTCK châu Âu cũng lao dốc không phanh. Chỉ số FTSE 100 của Anh giảm 2,25%. Chỉ số DAX của Đức giảm 1,75%. Chỉ số CAC 40 của Pháp giảm 2,14%. Đặc biệt, làn sóng sập nhập để tránh phá sản tiếp tục bùng phát khi ngân hàng lớn thứ 4 của Anh là Lloyds TSB đang đàm phán để mua lại HBOS, tập đoàn cho vay bất động sản hàng đầu và là ngân hàng lớn thứ sáu của quốc gia này. Điển hình cho sự bán loạn của TTCK là ở Nga, các nhà đầu tư đã tạo ra một làn sóng bán tháo cổ phiếu ào ạt. Trong phiên giao dịch ngày 16/9, chỉ số RTS đã giảm 11,5% và chỉ số Micex giảm 17,5%, mức giảm lớn nhất kể từ cuộc khủng hoảng tài chính năm 1998. Đến

ngày 17/9, Nga đã quyết định tạm ngừng giao dịch tại các sàn chứng khoán, đồng thời Chính phủ Nga đã bơm hàng chục tỷ USD để đảm bảo tính thanh khoản cho các ngân hàng thương mại.

Tại châu Á, chỉ số HangSeng của Hồng Kông cũng đã bị sụt giảm 3,63%. Chỉ số Shang Hai Composite của Trung Quốc giảm 2,9%. Điểm sáng ít ỏi của TTCK thế giới là TTCK Nhật Bản với chỉ số Nikkei 225 tăng nhẹ 1,2%, nhưng Ngân hàng Trung ương nước này cũng đã phải bơm 19 tỷ USD để hỗ trợ thanh khoản cho hệ thống ngân hàng.

Dĩ nhiên, sự sụt giảm của TTCK của các quốc gia phụ thuộc rất nhiều vào yếu tố nội tại của từng nước, song không thể phủ nhận được sự ảnh hưởng lớn của cuộc khủng hoảng tài chính tín dụng tại Mỹ. Hậu

quả của sự sụt giảm này đã khiến rất nhiều nhà đầu tư hoảng loạn, vội vã rút vốn khỏi TTCK, quay sang tích trữ các loại hàng hoá ít rủi ro hơn như trái phiếu và đặc biệt là vàng. Chính bởi nguyên nhân đó, trong những ngày gần đây, thị trường vàng thế giới đã trở nên "sốt" một cách bất thường, nhất là trong ngày 18/9/2008, có lúc đã đẩy lên mức giá 920 USD/ounce và sau khi kết thúc giao dịch đã chốt ở mức 897USD/ounce, tăng tới 46,4 USD/ounce so với lúc mở cửa.

Lan toả tới TTCK Việt Nam

Tuy còn khá nhiều "cách biệt" với TTCK thế giới, song những phiên giao dịch gần đây, TTCK Việt Nam cũng bị ảnh hưởng khá nặng nề. Chỉ số Vn-Index và Hasc-Index gần như rơi tự do bởi hầu hết các cổ phiếu đều được giao dịch ở mức giá sàn. Trong khi cuộc khủng hoảng tài chính, tin dụng ở Mỹ đang còn đeo đẳng với rất nhiều nỗi lo lắng trong tâm lý của các nhà đầu tư thì ngày 18/9, thị trường vàng Việt Nam đột ngột bùng nổ, "hoà ảm" cùng với sự bùng nổ của thị trường vàng thế giới. Chỉ trong một đêm, giá vàng SJC tại Hà Nội đã tăng tới trên 1 triệu đồng/lượng, có lúc giá bán ra đạt tới 18,3 triệu đồng/lượng. Sự đổ xô của nhà đầu tư vào vàng, xét về mặt bản chất cũng không có gì khác so với tâm lý chung của các nhà đầu tư trên thế giới.

Trên các bảng giao dịch điện tử, sức cung quá lớn đã hoàn toàn đè bẹp sức cầu. Phiên giao dịch ngày 18/9, Vn-Index đóng cửa ở mức 419,28 điểm, khối lượng giao dịch đạt 12,9 triệu cổ phiếu với giá trị giao dịch đạt 71,8 tỷ đồng. Sàn Hà Nội cũng không khá hơn khi Hasc-Index đóng cửa ở mức 136,08 điểm, giảm 5,98% so với phiên trước đó; tổng khối lượng giao dịch đạt 3,8 triệu cổ phiếu với giá trị giao dịch đạt trên 107 tỷ đồng. Sự sụt giảm trong phiên này đã nâng tổng số điểm Vn-Index bị mất lên 12,56% trong 3 phiên thị trường giảm liên tiếp.

Theo Ths. Nguyễn Thanh Phương-Phụ trách Bộ môn chứng khoán, Học viện Ngân hàng thì: "trong thời đại nền kinh tế toàn cầu, cũng là nền kinh tế "mở" có sự tác động qua lại lẫn nhau nên sự ảnh hưởng từ cuộc khủng hoảng tài chính, tin dụng của Mỹ đến các nền kinh tế khác trên thế giới là điều tất yếu. Tuy nhiên, mức độ ảnh hưởng của cuộc khủng hoảng này đến nền kinh tế mỗi nước khác nhau. Do đặc thù của TTCK Việt Nam vẫn còn mang nặng tính "bẫy đàn", dẫn đến những phản ứng thái quá khiến thị trường sụt giảm tương đối nhiều".

Khởi sắc trở lại

Cũng trong phiên giao dịch ngày 18/9, TTCK Mỹ đã có sự khởi sắc do có nhiều thông tin tốt như: Ngân hàng Morgan Stanley đang đàm phán sáp nhập với Wachovia nhằm tránh một kết cục xấu như Lehman Brothers; Ủy ban giao dịch và chứng khoán Mỹ (SEC) đã áp dụng quy định cấm bán khống đối với cổ phiếu của 19 hãng tài chính nhằm tránh sự bán tháo trên diện rộng các loại cổ phiếu này; Bộ Tài chính Mỹ đang xem xét, cân nhắc khả năng sẽ mua lại hàng tỷ đô la các khoản nợ xấu của các tổ chức tín dụng nhằm chặn đứng cuộc khủng hoảng đang có nguy cơ lan rộng; hầu hết các quốc gia lớn đều công bố những giải pháp cấp bách nhằm hạn chế đến mức thấp nhất mức độ

ảnh hưởng tới hệ thống tài chính tín dụng của mình... Nhờ những thông tin đó, TTCK Mỹ đã có sự khởi sắc trở lại. Kết thúc phiên giao dịch, chỉ số công nghiệp Dow Jones đóng cửa ở mức 11.019,69 điểm, tăng 410,03 điểm (tương đương 3,86%); chỉ số Nasdaq chốt ở mức 2.199,1 điểm, tăng 100,25 điểm (tương đương 4,78%) và chỉ số S&P 500 chốt ở mức 1.206,51 điểm, tăng 50,12 điểm (tương đương 4,33%). Trước những diễn biến tích cực đó, TTCK toàn cầu đã phần nào "hãm" được đà sụt giảm. Chỉ số FTSE 100 của Anh giảm 0,66%, chỉ số DAX của Đức tăng 0,04%...

Tại Việt Nam, những thông tin trên cũng mang lại những hiệu ứng tích cực trên TTCK. Trong phiên giao dịch ngày 19/9, ngay từ lúc mở cửa, rất nhiều nhà đầu tư đặt lệnh mua nhiều mã với giá trần. Điều đó đã khiến cho hầu hết các mã cổ phiếu tăng giá, tạo nên sự sôi động và hưng khởi trên thị trường. Kết thúc phiên giao dịch, Vn-Index đóng cửa ở mức 430,06 điểm, tăng 19,78 điểm (tương đương 4,71%); khối lượng giao dịch đạt 23,4 triệu chứng khoán và giá trị giao dịch đạt 801,1 tỷ đồng. Sàn Hà Nội cũng có phiên giao dịch cuối tuần khá thành công với chỉ số Hasc-Index đóng cửa ở mức 145,74 điểm, tăng 9,66 điểm (tương đương 7,1%); tổng khối lượng giao dịch đạt 11,6 triệu cổ phiếu với giá trị đạt 325 tỷ đồng.

Rất nhiều nhà đầu tư đã bất ngờ với sự đảo chiều của thị trường. Tuy nhiên, nói như Ông Nguyễn Thanh Phương: "Thị trường không thể lên hoặc xuống mãi được. Bởi vậy, diễn biến trong thời gian tới còn phụ thuộc rất nhiều vào những yếu tố như: lạm phát, báo cáo kết quả kinh doanh quý III/2008 của các doanh nghiệp, tâm lý nhà đầu tư... có tốt hay không? Chính những yếu tố đó sẽ tác động xu thế lên hoặc xuống của thị trường". Theo công bố mới đây của Chính phủ tỷ lệ lạm phát tháng 9/2008 đã giảm, và đây cũng là tín hiệu lạc quan cho thị trường trong thời gian tới.

MINH PHƯƠNG

...Ngay sau khi cuộc khủng hoảng nổ ra, Mỹ và hầu hết các quốc gia lớn đều thực hiện những giải pháp cấp bách nhằm hạn chế đến mức thấp nhất mức độ ảnh hưởng đến hệ thống tài chính tín dụng của mình...